

Beknopt verslag van de informerende raadsbijeenkomst d.d. 7 oktober 2015

Aanwezig

CDA	M.M.B. Uitdewilligen, A. Pierik, R. Buschers, A. Zandvoort, A. Mulder.
PvdA	F. Rijkens, J. ter Avest, N. Hilbrink.
VVD	G. Bruins, T. Reijnders.
Gemeente Belangen D66	B. Nijenhuis. C. Vinkenvleugel, A. Olde Reuver of Briel, A. de Visser.
Portefeuillehouders	H. Scholten, E. Nauta.
Griffie	A. Venema.
Ambtelijk	B. Denekamp, L. Oost, L. Muller, J. te Molder, R. Omvlee. G. Stam, M. Hertzdahl.
Externen	N. Lindenberg.
Overigen	W. Reimink, M. Jaarsma.

Voorzitter van de informerende bijeenkomst: Mevr. C. Doeschot.

Agenda:

1. Onderbouwing Rehabilitatie Wegen

De voorzitter opent, schetst de gang van zaken en geeft het woord aan dhr. Denekamp. Hij geeft een presentatie. De beheervisie hanteert een kader dat wordt gevormd door 1. Beheer en Onderhoud, 2. Inrichting en aanleg en 3. Gebruikers. Deze drie bepalen de kwaliteit van de openbare ruimte. Aan de uitvoeringskant vertaalt dit zich door in beheerplannen, projectplannen en wijkplannen. Hier spelen verschillende begrippen een rol. Zoals 1. klein onderhoud, 2. groot onderhoud, 3. rehabilitatie van wegen d.w.z. volledige vervanging wanneer de levensduur m.b.v. 1. en 2. niet meer kan worden verlengd en tenslotte 4. reconstructie. 1 t/m 4 hebben een cyclische relatie. Reconstructie heeft geen directe relatie met onderhoud. Inhoud van beheerplannen wordt bepaald door het niveau van kwaliteit B tot en met de situatie waarin rehabilitatie niet mogelijk is binnen bestaande financiële middelen. Naar aanleiding van vragen van dhr. Rijkens en mevr. Olde Reuver of Briel dat je eigenlijk investeringsruimte creëert door op niveau A te kiezen voor een lager onderhoudsniveau en deze middelen te gebruiken om elders het niveau te verhogen geeft dhr. Denekamp aan dat dit niet het geval is. Het geeft alleen aan dat er voldoende middelen zijn om op een bepaald niveau te blijven. Er zijn daardoor niet meer financiële middelen voor het reguliere onderhoud. Dhr. Rijkens geeft aan dat je hierdoor bespaart; je hoeft een x-aantal jaren niet te investeren. Dit heeft een positief effect. De raad moet inzicht krijgen in welke middelen je hierdoor over of nodig hebt en waarvoor. De raad moet op detailniveau inzicht krijgen in wat de positieve effecten van investeringen zijn geweest. Dhr. Denekamp beschrijft het begrip afwaarderen van wegen als het proces waarbij de functie van een weg wordt aangepast, waardoor je ook de inrichting kunt wijzigen en bijv. daarmee de verkeersintensiteit kunt verlagen. Bij het afstoten van wegen gaat om B en C wegen, die bijv. worden overgedragen aan landgoederen. Rehabilitatie is als instrument het laatst aan de orde. Daarbij gaat het om het vervangen van een weg met de mogelijkheid om de inrichting aan te passen en daaraan een nieuwe functie te geven.

N.a.v. een vraag van dhr. Mulder geeft dhr. Denekamp aan dat afwaarderen aan de orde is als een weg moet worden vervangen. Bij reconstructie van openbare ruimte gaat het om aanpassing van de openbare ruimte i.v.m. nieuwe wensen van deze tijd of i.v.m. rioolvervanging. Hierbij ligt geen directe prioriteit voor het wegbeheer op basis van inspecties. Hiervoor is een budget van 3 miljoen beschikbaar. N.a.v. een vraag van dhr. Rijkens of hier ruimte in zit antwoordt dhr. Denekamp dat je je plannen moet doorlichten en kijken welke reconstructie je met het oog op welke gevolgen toepast. N.a.v. een vraag van mevr. Olde Reuver of Briel of hierbij combinaties kunnen worden gemaakt en of dat ruimte oplevert antwoordt dhr. Denekamp dat er soms combinaties moeten worden gemaakt. Wat betreft ruimte en besparing, de middelen die beschikbaar zijn voor de geplande projecten zijn in 2016 op. N.a.v. een vraag van dhr. Rijkens antwoordt de heer Denekamp dat er dan ook geen middelen meer beschikbaar zijn om burgers daarbij te betrekken.

N.a.v. de relatie met de begroting vraagt de dhr. Rijkens of reconstructie van riolering eigenlijk niet los moet worden gezien van wegonderhoud. Dhr. Denekamp geeft aan dat het de vraag is waar je wat op laat rusten; de discussie of je de lasten mag laten rusten op de rioolheffing in een situatie waarin de weg misschien nog voldoende goed is.

N.a.v. een vraag van dhr. Mulder antwoordt dhr. Denekamp dat besparing ingeval van het afstoten van een weg een structureel karakter heeft.

Dhr. Rijkens beschrijft de situatie waarin je een reconstructie naar voren haalt die een grote aanslag betekent op je middelen en die ook consequenties heeft voor je onderhoudsplan. In zulke situaties zou de raad eigenlijk daarover moeten besluiten. Er moet goed worden nagedacht of je middelen inzet voor onderhoud of reconstructies. Dhr. Denekamp geeft aan dat het daarbij gaat om de vraag welk krediet je waarvoor aanvraagt. Dhr. Rijkens vindt dat dit transparant in beeld moet worden gebracht; de raad moet daarover gaan.

Dhr. Reijnders merkt op dat tot 2020 4 miljoen nodig is, dat daarmee de helft is opgelost en de rest niet. Dhr. Denekamp geeft aan dat dit juist is. Daarom wordt een beheerplan periodiek geactualiseerd.

N.a.v. een vraag van dhr. Rijkens of Hof van Twente niet te veel geld uitgeeft voor onderhoud gelet op het onderhoudsniveau dat blijkt bij buurgemeenten acceptabel wordt geacht antwoordt dhr. Scholten dat een goede infrastructuur ook voor ondernemers van belang is.

Dhr. Reimink oppert de mogelijkheid om meer gebruik te maken van de Garantieregeling wegenbouw.

Mevr. Olde Reuver of Briel geeft aan dat in 2017 het wegbeheerplan geactualiseerd moet worden. Nu wordt al gezegd dat op basis van gegevens uit 2012 4 miljoen nodig is, hoe hard is dit want het is al 2015? Dhr. Denekamp geeft aan dat de situatie in 2012 rooskleuriger leek dan nu.

Dhr. Rijkens geeft aan dat je voor het onderhoud een fixatiepunt moet krijgen. Over de rest kan worden gediscussieerd. Bij onderhoud op niveau C etc. moet duidelijk worden gemaakt hoe noodzakelijk dat is.

2. Verbonden Partijen

Dhr. Scholten leidt in. Wat is de aanleiding? De geldende nota Verbonden partijen moet geactualiseerd. De rol van de overheid verandert; er is een nieuwe Wgr en er ligt de motie van april 2015 waarin wordt opgeroepen om deze problematiek nadrukkelijk te agenderen in de raad. Hij geeft het woord aan dhr. Lindenberg voor een presentatie. Hoe komt en blijft de raad in positie als het gaat om verbonden partijen? Hoe houdt de raad grip? Dat is afhankelijk van welke dienstverlening je wilt en welke zaken je wel of niet op afstand wilt zetten.

Samenwerken biedt typische kansen zoals op gebied van kwaliteit en kosten, meer focus, professionaliteit etc. Zie bijv. de onlangs vastgestelde strategiekaart. Die biedt een vertrekpunt Samenwerking kent ook typische bedreigingen, bijv. besluitvorming delen met meerdere deelnemers, geen hiërarchische relatie, bestuurlijke drukte etc.

Samenwerking kent drie fasen die bepalend zijn voor de rol van de raad namelijk, oprichten en deelnemen, toezicht houden en evalueren en heroverwegen. Binnen deze fasen moet de raad zich steeds een aantal vragen stellen om zich in elke fase een juist oordeel te kunnen vormen. Aan de hand van een casus wordt in beeld gebracht dat de vorm van samenwerking, privaats- of publiekrechtelijk, van belang is voor de manier waarop en mate waarin de raad invloed kan uitoefenen. Dhr. Scholten geeft het voorbeeld van Cogas en de glasvezelproblematiek. De gemeente heeft als aandeelhouder weinig invloed op de bedrijfsvoering.

Dhr. Rijkens geeft het voorbeeld van het GBT. Het GBT is gefocust op het innen van belastingen, zodanig dat het geen maatwerk meer kan leveren. Dat gaat ten koste van een maatschappelijke opgave. Hoe krijg je als gemeente hierop grip, want maatwerk is wat de raad wil. Dhr. Lindenberg noemt de mogelijkheid van een dienstverleningsovereenkomst m.b.t. kwaliteit en kwantiteit, maar maatwerk leveren kost geld. Een andere mogelijkheid is door toezicht te houden. Daarvoor is nodig dat de raad tijdig en voldoende geïnformeerd wordt. Dhr. De Visser merkt op dat de kosten van het GBT lager zijn dan de kosten die de verschillende gemeenten samen moeten maken. Dhr. Rijkens geeft aan dat dit vaak een argument is wat de doorslag geeft. De vraag is wat je inlevert ten koste van maatwerk. Het GBT moet kijken wat de gemeente op dit punt wil. Het GBT moet maatwerkgericht werken en voor de gemeente bereikbaar blijven, ook als dit duurder is. Een ander voorbeeld is waarin de Sociale dienst verder op afstand wordt gezet waardoor het kunnen leveren van maatwerk ook moeilijker wordt. Dhr. Lindenberg geeft aan dat in zo'n geval er meer overleg met de verbonden partij moet zijn om de opdrachtgever beter te kunnen bedienen. Dhr. Scholten geeft aan de raad meer naar de voorkant het proces moet. In de praktijk is het soms zo dat wanneer de raad door het college wordt geïnformeerd, de verbonden partij al weer verder is. Door meer aan de voorkant te komen krijg je ook beter verlengd lokaal bestuur. Mevr. Nauta noemt de strategiekaart. Bij samenwerking op bedrijfsvoering hoeft de raad er minder dicht op te zitten als op samenwerking bij strategische onderwerpen. Dit geldt ook bij verbonden partijen. Bij bedrijfsvoering is er minder behoefte aan toezicht; bij beleid meer. Dat legt ook een grotere druk om goed geïnformeerd te zijn. Dhr. Scholten geeft dat bij bedrijfsvoering soms dienstverlening een rol gaat spelen waardoor de raad ook weer in beeld kan komen. Dhr. Lindenberg vraagt zich af of je daar zo dicht op moet willen zitten. Dhr. Scholten geeft aan dat communicatie naar de burger en tussen raad en college heel belangrijk is.

De voorzitter sluit af.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 27 oktober 2015.

De griffier,

De voorzitter,

mr. A. Venema

drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM